

Elterngespräche in Kindergarten und 1. Klasse

Hintergrundinformationen

Entwicklungsbereiche

Dieses Dokument ist eine Übersetzungshilfe zuhanden fremdsprachiger Eltern.

ዘረባ ምስ ወለዲ ኣብ መዋእለ ህጻናትን ቀዳማይ ክፍልን

ንልምናታዊ ከባቢታት ዝምልከት ድካሚ ባይታዊ ሓበሬታ

እዚ ሰነድ እዚ ቋንቋ ወጻኢ ንዝዛረቡ ወለዲ ዝኸውን ናይ ትርጉም ሓገዝ እዩ።

እዞም ዝሰዕቡ መብርሂታት ካብ መደብ ትምህርቲ 21 ናይ ዙሪክ (Lehrplan 21) ዝተወሰዱ እዮም ።

<p>አካላት፡ ጥዕናን ናይ ምንቅስቃስ ክእለትን (Motorik) ቆልዑ አካላቶም ከም ማእከል ጌሮም ይወስድዎ፡ ብተግባራቶም ክእ ንዓለም ይፈልጥዎ። ሰፊሕ አማራጺታት ምንቅስቃስ አካላት፡ ንጥዑይ አካላውን እእምሮአውን ምዕባለአም ይድግፉ።</p> <p>ቆልዑ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - ንጡፍ እዩ፤ ዝተፈለለዩ ዓይነታት ምንቅስቃስ ይፍትንን ይለማመድን፤ - ናይ ምንቅስቃስ ተኸእሎታቱን ብቕዓቱንቱን የጽሪ፤ - ናይ ምውህሃድ (Koordination) ክእለታቱ የለማመድ፤ - ስምዒታቱ ብአካላቱ ይገልጽ፤ - ኣርእስታት ብአካላዊ መንገዲ ከተግብርን ክውክልን (ከርእን) ይምሃር፤ - ምስ አካላዊ ብቕዓትን ድሩትነትን ክወሃሃድ ይጅምር፤ - ብጥንቃቄ ክነጥፍ ይመሃር፤ - ርእሰ ተአማንነት የማዕብል፡ ተባዕ እዩ፤ - አካላዊ ብቕዓቱ ምስ ካልኣት ክዕቅን ይጅምር።
<p>ምስትውዓል/ምግንዛብ ቆልዑ ብምስትውዓል/ብምግንዛብ ምስ ገዛእ ርእሶምን ምስ ከባቢአምን ርክብ ይፈጥሩ። ንርእሶም፡ ንአካላቶም፡ ንካልኣት ሰባትን ንከባቢአምን ብዝተፈለለዩ ህዋሳቶም የስተውዕሉ/ይግንዘቡ። ይርእዩ፡ ይሰምዑ፡ ይሸትቱ፡ ይጥዕሙን ይስምዖምን። ኩሎም እዞም ክፋላት ብቐረባ ዝተአሳሰሩ እዮም።</p> <p>ቆልዑ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - አቕሑ፡ ኩነታትን መስርሕን ብምግንዛብ ምስ ናይ ደገ ዓለም ይላለ፤ - አካላቱ ኣብ ግዜን ቦታን ከምኡውን ምስ ከባቢ ብዝገብሮ ርክብ ይግንዘቡ፤ - ብስምዒታት፡ ሓሳባት፡ ዝኸርን ስእለ ኣእምሮን ውሽጣዊ ዓለም ይፈልጥ፤ - ምስ እዋናዊ ኩነታት ዝተአሳሰሩ ህዋሳዊ ግንዛብታት የለሊ፤ - ግንዛቤታት ምግላጽን ምውድዳርን ይምሃር፤ - ኣብ ኣቕልቡ ኣተኩሮ ይገብርን ብልክዕ ምዕዛብ ይለማመድን፤ - ብተመኩሮ ተዛማዲ ናይ ቃላት ዓውዲ ይሃንጽ።
<p>ናይ ግዜ መረዳእታ ተፈጥሮአዊ ናይ ግዜ ስምዒት ስለዘየለ ግዜ ድማ ማእከራዊ ፈጠራ ስለዝኾነ፡ ቆልዑ ንውሓት ግዜ ምግማት፡ ግዜ ምውጣንን ጸጋታት ግዜ ብዕለማ ምጥቃምን ክመሃሩ ኣለዎም። ምርዳእታ ናይ ግዜ ነዊሕን ዝተሓለሸን መስርሕ እዩ። ቆልዑ ነዚ እም ብዝተፈለለዩ ሓሳባት ይፈልጥዎምን ይግምግምዎምን ን።</p> <p>ቆልዑ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - ናይ ዓውደ ግዜ ቃላት የነጽር (ንኣብነት ጽባሕ ወይ ቅድሚ ትማሊ ዝነበረ መዓልቲ)፤ - መስርዕን ዝርዝርን ይሰርሕ፤ - መዓልታት ስሙንን አዋርሕንን የድምጽ፤ - ቀዋምን ዝተፈለለየን መዓልታዊ ኣቃውማታት የንጸባርቕ (ኣቃውማ ግዜ) - ኣብ ዓመታዊ መስርሕ፡ ትርጉም ዘለዎም እዋናት የብዕል (ዕለተ ልደትን ካልኣት በዓላትን) - ንጊዜ ብስእላዊ ኣገባብ ይገልጽ (ሰዓት፡ አዋርሕ፡ ዓንኬል ዓመት)፤ - ተግባራት ቅደም ተኸተል ይሓሰብ፤ ይፍጽሞምን የንጸባርቆምን፤ - ንውሓት ግዜ ናይ ንጥፈታት ይግምትን ይዕቅንን።

ናይ ቦታ መረዳኢታ

ቆልዑ ብተመኩሮታት ጌሮም ናይ ቀረባን ርሑቕን ከባቢ እም ኣእምሮኣዊ ምስሊ ይሃንጹ። እዚ ድማ ንነብሶም ከማእዘኩ ፍኽእሎም። ብዘተፈላለዩ ተመኩሮታት ኣብ ቦታታት፡ መሰረታዊ ናይ ምምእዛን ክእለት የጥርዩ።

ቆልዑ...

- ዝነበረሉ ሃዋህው (ዝነበረሉ ኣከባቢ፡ ቀጽሪ ቤት ትምህርቲ፡ ናብ ቤት-ትምህርቲ ዝወስድ መንገዲ) ይምርምር፤
- ዝተፈላለዩ ኣጠቓቕማ ቦታታት (ውሽጣዊ፡ ደጋዊ) ይመሃር፤
- ናይ ቦታ መለለይ፡ ምትእስሳርን ትግባረን ይፈልጥ፤
- ካብ መንባብሮ ከባቢኡን ስእለ ኣእምሮኡን ቦታታት ይስእልን ይገልጽን፤
- ቀለልቲ መግለጺታት (ውክልና) ናይ ቦታታት (ንኣብነት ፕላን፡ ንድፍታት (Kroki)፤ ስእልታት) የንብብን ይርዳእን።

ምትእስሳርታትን ነገራት ምስራዕ፡ ምምዝዛንን ምልላይን

ቆልዑ ኣብ ዓለም ባህሪያዊ ተገዳስነት ኣለዎም። ብዛዕባ ህይወት ዘይብሉን ህያውን ተፈጥሮን ርክብ ደቂ ሰባትን ብኣጋኡ ናይ ዝዘለ ርእሶም ስእለ የማዕብሉ። ናይ ዝዘለ ርእሶም ንጥፊታት ከበግሱ ይተባብዑ። ብውልቂን ብሓባርን ክጸውቱን ክድህስሱን ዕድል ይወሃቦም። ትዕዛብቶምን ተመኩሮኦምን ይለዋወጡ።

ቆልዑ...

- ምትእስሳርን ኣብ መንጎ ጠንቅን ውጽኢትን ዘሎ ርክብ የለልን ይፈልጥን
- ኣብ መዓልታዊ ህይወት ዝጥቀሙሉን ዝትግበሩን ቃላትን ኣምርን የማዕብሉ፤
- ስለምንታይ ከምኡ ኮይኑ፡ ወይ እዚ ንምንታይ ይጠቅም ፡ ብዘብል ሕታት ተንቓቓቒ ሓሳባት የስተንትንን ዝያዩ የማዕብሉ፤
- ንናይ ዓለም ኣረኣኣይኡ ይፈላልዩ።

ስእለ ኣእምሮን ፈጠራን

ቆልዑ ፈጠራዊ መስርሓት፡ ቀንዲ ብዘይተዋደደን ሃንደቦታዊ መንገዲን፡ ብሽፊል መረዳኢታን እዮም ዝካየዱ። እቶም ቆልዑ ንውሽጣውን ግዳማውን ርድኢታት ብምትርጓምን ነዚ ድማ ምስ ሓሳባቶምን ፍልጠቶምን ብምትእስሳርን ግብረ መልሲ ይህቡ። ኣዘዩ ስእለ ኣእምሮ ዘለዎ ቆልዑ ዝተፈላለዩ ውሽጣዊ ምስልታትን ሓሳባትን ኣለዎ። ናጽነት፡ ሓሳብ ምሃብን፡ ደገፍን ንፈጠራዊ መልክዕ ንምግላጽ ይፈታትኑ። እቲ ቆልዑ ብፍላይ ነዚ ዝስዕብ ነገራት ክገብር ምስ ዝኸእል ፈጠራ ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ።

- ብናጽነት ምስ ዝጸወት፤
- ንዝተመኩሮን ንዝሓሰበ (ስእለ ኣእምሮ) ነገራት ክርእኑ (ክውክልን) ክፍትንን ተኸእሎታት ምስ ዝህልዎን፤
- ብንጥፊትን ብውልቅን ንኣከባቢኡ ምስ ዝጋጠም፤
- ንዝተገዘበዎ ነገራት ዳግም ምስ ዝሓሰበዎምን ምስ ዘማዕብሎምን፤
- ዘይተለመዱ ኣረኣኣይን መፍትሒታትን ምስ ዘማዕብሉ።

ምምሃርን (ምጽናዕን) ምስትንታንን

ቆልዑ ኣብ መስርሖ መዕባለኦም ናይ ዝዘለ ርእሶም ናይ ትምህርቲ ዕድላት የስፍሑ። ኣብ ዝተፈላለዩ ኣርእስታት ይሳተፉ። ሓሳባትን ዕዮታትን ይቐበሉ። ይፍትሹ፡ ይምርምሩ፡ ይለማመዱ፡ ይዕዘቡ፡ የነጻጽሩ፡ ይምድቡ፡ ይመስሉ (ይቐድሙ) ፡ የተግብሩ፡ ይፍትኑ፡ ይግምቱ፡ ይትርጉሙ ወዘተ። መብዛሕትኡ እዚ ብጸወታዊ መንገዲ ዝትግበር ኮይኑ፡ ብመመላእታ ናይ ተኸታታሊ ትምህርታዊ ስርዓታዊ መልክዕ ይይፍጸም። ኣብ 1ይ ዑደት ዝተዓዘብዎ ብምድጋምን ከምኡውን ዘርኣኹም ብምድጋምን (ንካልኦት ብምዕዛብ ምምሃር) ዝረኽቡ ትምህርቲ ብፍላይ ኣገዳሲ ተራ ኣለዎ። ቆልዑ ካብ ዓበይቲ ሰባትን ብዓቢኡ ድማ ካብ ነንሕድሕዶምን ምስ ነንሕድሕዶምን እውን ይመሃሩ። ኣብ ዋን ኣስተንትኖ፡ ተግባራት፡ ምስልታት፡ ቋንቋ፡ ምልክታትን ሓሳባትን ነንሕድሕዶም ይተኣሳሰሩ። ብኸምዚ መንግዲ ናብ መብርሂ፡ ምደባን ሓፈሻዊ ትዕዛብትን ክብጻሕ ይክእል።

ቆልዑ...

- ብዛዕባ ምስ ነገራት ዝተኣሳሰሩን (ጭቡጥ ዝኾኑን) ማሕበራውን ንጥፊታትን ዕላማታትን የስተንትን፤
- ሓድሽን ዝፈልጡን የነጻጽር፤
- ተግባራቱን ትምህርቱን ይውጥንን ከምኡውን ዕላማታት ንምህራም ትኹረት ይህቡ፤
- ንሓደ ጭቡጥ ተመኩሮ ወይ ትዕዛብቲ ብስእላዊ ወይ መንገዲ ይገጥሙ፤
- ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ውክልናታት ናይ ሓደ ትሕዝቶ ትምህርቲ ወይ ኣገባብ ይዘራረቡ።

ቋንቋን ሓሳብን ንሓሳብ ምልውዋጥን

ዓለም ንቆልዑ ብመንገዲ ቋንቋ ትግለጸለኦም፤ ቆልዑ ተመኩሮታቶምን ስምዒታቶምን ብቐላት ክገልጹ ስለ ዝኸእሉ። ቋንቋ ኣብ ምምዕባል ኣተሓሳስባ፡ ምፍጣር ማሕበራዊ ርክባት፡ ምፍታሕ ጸገማትን ምጥራይ ኣገባባዊ ክእለትን ሜላታትን መሰረታዊ ተራ ኣለዎ። ቆልዑ ሓሳብም ንምግላጽ ሰፊሕ ናይ ቋንቋን መረዳድኢ መሳርሒታትን ይጥቀሙ።

ቆልዑ...

- ኣብ ዓቢ ጉጅለ ሓሳቡ ንምግላጽ ይሕተት፤
- ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ምዝራብ መደባት ከም ስምምዓት፡ መብርሂታትን ምኽንያታትን፡ ዛንታታት፡ መግለጺታት፡ ኣቀራርባታት፡ ተመኩሮታት፡ ታሪኻትን ኩነታት ጸወታን ይነጥፍ፤
- ስነ-ቐላቱ የስፍሑን ናይ ምዝራብ/ምግላጽ ክእለታቱ የመሓይሽን፤
- ብመዘቓን ኢደ ጥበብን (ምምሃዝ፡ ምስራሕ) ከምኡውን ብምንቅስቓስ ተወሳኺ መልክዓት መግለጺ ይረክቡ።

ውልቃዊ ብቕዓትን ማሕበራዊ ንጥፈታትን

አብ 1ይ ዑደት ዝርከቡ ቆልዑ ንዓለም ዝፍትኑ ተበግሶ ዝወስዱ ዕዮታትን ብገዛእ ርእሶም ዝሰርሑ ሓያል ንንታት ዘማዕብሉን ርእሰ-ገምጋምም ዝፈልዩን ነጻ ሰባት ከምዝኾኑ እዩ ዝስምዖም። ማዕረ ማዕሪኡ ድማ ቆልዑ ምስ ዕብይ ዝበለ ጉጅለ መዛኑኦም ናይ ምጽንባር ተመኩሮ ይገብሩ፤ ዝተፈላለዩ ዝምድናታት የጥርዩ፤ ንምክያዶም ውን ይመሃሩን። ረብሓታትን ድሌትን ናይ ካልኣት ቆልዑ ኣብ ግምት ምእታው፡ ምትሕብባርን ግርጭታት ብደገፍን ብዘይ ደገፍን ምፍታሕን ይመሃሩ።

ቆልዓ...

- ኣብ ዓቕሙን ክእለቱን ርእሰ-ተኣማንነት የማዕብልን ነዚኦም ክግምግም ይኽእልን፤
- ንናይ ገዛእ ርእሱ ተግባራት ሓላፍነት ምውሳድ እናወሰኸ ይኽይድ፤
- ናይ ካልኣት ርእሶቹን ሓሳባትን ምስ ናይ ገዛእ ርእሱ ኣተሓሳስባ ምውህሃድ ይመሃር (ኣረኣእያ ምውሳድ)፤
- ከከም ኩነታት ኣብቲ ጉጅለ ድሌታቱ ከረጋግጽ (ከተግብር፡ ክሰምዕ) ወይ ሸለል ክብል (ከንሳሕብ) ይመሃር፤
- ናይ ሓጺር ግዜ ድሌታት ከደናጉን ናይ ነዊሕ ግዜ ዕላማታት ክስዕብን ይኽእል፤
- ናይ ገዛእ ርእሱ ስምዒታት ምቁጽጻር (ምስትኽኻል) ይለማመድ፤
- ንብስጭት ዘለዎ ተጻዋርነት ይውስኽ።